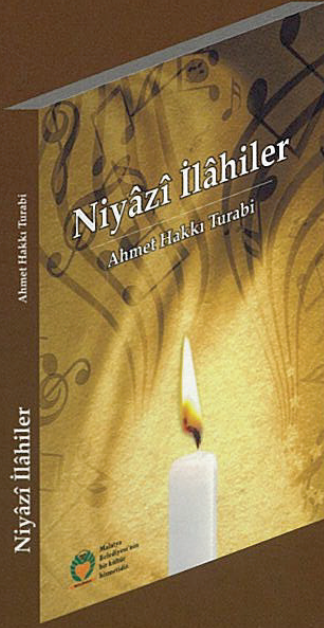

Niyâzî İlâhiler

Ahmet Hakkı Turabi

Malatya
Belediyesi'nin
bir kültür
hizmetidir.

Niyâzî-i Mısrî (1617-1694) Osmanlı Devleti'nin siyâsî, askerî, iktisadî ve daha pek çok alanda karmaşa içerisine düştüğü XVII. yüzyılda yaşamış bir mürşid ve mutasavvıf şairdir. Tasavvuf-tekke edebiyatının en güzel örneklerini verdiği Dîvân isimli eserinde yer alan gazel ve ilâhîlerde tasavvufî aşk ve neşveyi, zühd ve takvayı samimi bir dille işlemiştir. Bu manzumeler, kendi döneminden başlayarak daha sonraki dönemlerde de tekke mûsikîsinin en çok tercih edilen örnekleri arasında yer almıştır.

Hazretin manzumeleri, başta kendi müridlerinden Bursa Ulu Cami müezzini zâkirbaşı Karaoğlu Mustafa Efendi olmak üzere Hafız Post (ö. 1694), Derviş Ali Şiruganî Dede (ö. 1714), Buhûrîzâde Mustafa İtrî (ö. 1712), Çâlâkzâde Mustafa Efendi (ö. 1757) gibi devrin en meşhur bestekârları tarafından bestelenmiştir. Niyâzî-i Mısrî'nin şiirleri günümüze kadar pek çok sanatkâr tarafından na't, durak, tevşih, ilâhî gibi dînî mûsikînin çeşitli formlarında bestelenmiş ve bu beste faaliyeti günümüzde de devam etmektedir. Yûnus Emre (XIII-XIV. yy), Eşrefoğlu Rûmî (ö. 1628), Aziz Mahmud Hüdâyî (ö. 1628) gibi Dîvân sahibi ünlü mutasavvıf şairlerin şiirlerinin büyük bir kısmının bestelenerek yüzyıllarca hânkâhlarda, arifler meclislerinde okunduğu bilinmektedir. Türk tasavvuf-tekke mûsikîsinde, Yunus Emre'den sonra manzumeleri en çok bestelenen mutasavvıfın da Niyâzî-i Mısrî olduğu kaynaklarda zikredilmektedir.

ISBN 978-605-5487-14-0

NİYÂZÎ İLÂHİLER

Malatya Belediyesi Kültür Yayınları

NİYÂZÎ İLÂHİLER
Ahmet Hakkı TURABİ

Editör
Ayşe Başak HARMANCI

ASİTAN YAYINCILIK
Yayın Nu: 27
Sanat Serisi: 2

ISBN
978-605-5487-14-0

İç Düzen
MNX Grup

Baskı-Cilt
EKOSAN Matbaacılık Ltd Şti. - İstanbul
0212 6123658

Yayın
Asitan Yay. Matb. Rekl. Hiz. Ltd. Şti.
Sularbaşı Mh. Kızılay Sk. 6/B
www.asitan.com - bilgi@asitan.com
0346 2250341

Malatya Belediyesi Kültür Yayınları

*

© Asitan - Mart 2011

NİYÂZÎ İLÂHİLER

Doç. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ

Muhterem Hocam Xuri Uygun la...

*Nisan.2011
İST.*

asitan
yayıncılık

Doç. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ

15.04.1969 tarihinde Gümüşhacıköy/Amasya'da doğdu; ilk (Kemal Paşa ulu) ve orta öğrenimini (G.Hacıköy İmam Hatip Lisesi) burada tamamladı.

1992 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu ve yıl Türk Din Mûsikîsi Anabilim Dalı araştırma görevlisi olarak göreve başladı.

Mûzik eğitimini fakülteadaki mûzik derslerinin yanı sıra "İleri Türk Mûsikisi ervatuarı" ve özel hocalardan aldı.

1993-1994 yıllarında Ürdün Üniversitesi'nde Arapça eğitimi aldı ve Arap ği üzerinde çalışmalar yaptı.

1996'da "*el-Kindî'nin Mûsikî Risâleleri*" isimli tezle yüksek lisans; 2002'de *Sînâ'nın Kitâbü's-Şifâ'sında Mûsikî*" (İbn Sînâ Mûsikî, Litera Yayıncılık, İstanbul t) isimli tezle doktora; 2006'da "*Gevrekzâde Hâfiz Hasan Efendi ve Musiki esi*" (Rağbet Yayınları, İstanbul 2005) isimli çalışmasıyla doçentlik derecesi aldı.

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi'nde maddeleri bulunan araştırmacının, nem İslâm dünyasındaki mûzik faaliyetleriyle ilgili yayınları mevcut olup, Fârâbî'nin *'bü'l-Mûsika'l-Kebîr*" adlı eseri üzerindeki çalışması devam etmektedir. Halen aynı tede "Anabilim Dalı Başkanı" olarak görevini sürdürmektedir.

Marmara Türk Müziği Topluluğu'nda kanun sanatçısı olarak yurtiçi ve lışında birçok icralara katılmıştır. Aynı zamanda Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ervatuarı Tasavvuf Müziği Topluluğunun kurucu koro şefi olarak topluluğun arını yönetmektedir.

Kanun ve ses sanatçısı olup, evli ve bir çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	7
-------------	---

ÖNSÖZ	9
-------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

NİYÂZÎ-İ MISRÎ'NİN HAYATI ve ESERLERİ	11
---	----

İKİNCİ BÖLÜM

İLÂHÎ NOTALARI	19
----------------------	----

BİBLİYOGRAFYA	405
---------------------	-----

EKLER	409
-------------	-----

EK 1: Makam Adına Göre Fihrist	410
--------------------------------------	-----

EK 2: Güftenin İlk Satırına Göre Fihrist	414
--	-----

EK 3: Bestekâra Göre Fihrist	418
------------------------------------	-----

EK 4: Notaları Bulunamayan Eserler Fihristi	422
---	-----